



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

## Nouseva Rannikkoseutu

### LOPPURAPORTTI

#### Hankkeen toteuttajan nimi

Nouseva Rannikkoseutu ry

#### Hankkeen nimi ja hanketunnus

Matka 82337

#### Yhteenveto hankkeesta

Matka -teemahankkeessa toteutettiin eri yhteisöjen kansainvälisiä opintomatkoja. Opintomatkojen tarkoituksena oli madaltaa alueen toimijoiden kynnystä kansainvälisyyteen ja lisätä suvaitsevaisuutta eri kulttuureja kohtaan. Opintomatkojen avulla haettiin hyviä käytäntöjä muualta, luotiin uusia yhteistyöverkostoja ja rohkaistiin osallistujia uusiin kokeiluihin.

#### Hankkeen tavoitteet

Nouseva Rannikkoseutu ry:n strategian läpileikkaavana tavoitteena on kansainvälistyminen. Kansainväliselle toiminnalle ei ole vahvoja perinteitä alueen pienten toimijoiden keskuudessa. Toimijat tarvitsevat tukea kv-toiminnan aloittamiseen ja kokemuksia kv-yhteistyöstä nähdäkseen sen hyödyt. Tähän hyvänä keinona nähtiin opintomatkat.

Teemahankkeen kansainvälisien opintomatkojen tuli edistää vähintään yhtä seuraavista tavoitteista:

- uusien yhteistyökontaktien hakeminen ja aito verkostoituminen
- sellaisten hyvien käytäntöjen benchmarkaus, joita aiotaan kokeilla ja soveltaa matkan jälkeen omassa toiminnassa
- edistää ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta erilaisista kulttuureista
- uusien ideoiden hakeminen omaan toimintaan
- uuden tietotaidon ja ratkaisujen hakeminen ajankohtaisiin kysymyksiin (esim. kotouttaminen ja liikkuvat palvelut).

Tavoitteena oli rahoittaa teemahankkeen kautta 10 eri yhteisöjen toteuttamaa alahanketta, mutta hakemuksia saapui vain kuusi, joista yksi toteutettiin ennen alahankkeiden toteutusaikaa ja yksi peruttiin. Alahankkeita rahoitettiin neljä.

#### Hankkeen toteutus

Matka -teemahanke koostui koordinoitiosasta ja alahankkeista. Koordinointiosasta sisälsi hankkeen hallinnoinnin, alahankkeiden haun järjestämisen, valinnan ja ohjauksen sekä yleisen hankkeesta tiedottamisen ja sen tulosten kokoamisen ja raportoinnin sekä maksatusten hakemisen. Alahankkeiden hakijat vastasivat toimenpiteidensä käytännön toteutuksesta hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti sekä aikataulujen noudattamisesta.

Koordinointiosan toteuttaminen alkoi 1.10.2018. Alahankkeiden haku julistettiin avoimeksi 1.10.2018 ja hakuaika päättyi 15.2.2019. Nouseva Rannikkoseutu ry:n hallitus valitsi teemahankkeeseen mukaan alahankkeet 19.3.2019.

Hankkeiden pisteytyksessä käytettiin seuraavia perus- ja lisäkriteerejä:

#### Peruskriteerit (kaikkien täytyttävä, 0-1 pistettä)

1. Nouseva Rannikkoseutu ry:n strategian mukaisuus
2. MATKA -teemahankkeen suunnitelman mukaisuus
3. Paikallislähtöisyys
4. Yleishyödyllisyys
5. Toteuttamiskelpoisuus ja kustannustehokkuus
6. Hakijan toiminnalliset ja taloudelliset resurssit hankkeen toteuttamiseen

Lisäkriteerit (0=eikä täytä kriteeriä, 1=täyttää kriteerin)



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

## Nouseva Rannikkoseutu

1. Hankesuunnitelmassa on esitetty konkreettinen tarve, johon opintomatalla haetaan ratkaisua.
2. Opintomatalle osallistuu useiden eri yhteisöjen jäseniä.
3. Hankesuunnitelmasta selviää, mitä uutta opintomatkalla tuo osallistujille ja taustayhteisöille.
4. Opintomatkan voidaan ennakoida johtavan konkreettisiin jatkotoimenpiteisiin.
5. Opintomatkan tuloksia voidaan hyödyntää alueella laajemmin.
6. Opintomatkalla kohdistuu Pohjoismaihin, Baltiaan tai Venäjälle.

Rannikkoseudulla tapahtuu –teemahanke rahoitettiin Leader-ryhmä Nouseva Rannikkoseutu ry:n kehiksestä. Kokonaiskustannusarvio oli 30.467,25 €, josta koordinoinnin osuus oli noin 21 % eli 6.300,8 € ja alahankkeiden noin 79 % eli 24.159,25 €. Teemahanke toteutui huomattavasti suunniteltua pienempänä, koska yksi alahanke peruuntui ja loputkin alahankkeiden toteutuivat lähes puolet arvioitua pienemmin kustannuksin. Toteutunut kustannusarvio oli 11.266,12 €, josta koordinoinnin osuus oli 25 % eli 2.816,53 € ja alahankkeiden osuus 75 % eli 8.449,59 €. Koordinoinnin tuki oli 100 % ja alatoimenpiteiden tuki 80 %.

### Koordinointiin valitut alahankkeet

Teemahankkeen alatoimenpiteiden hakijoita oli kuusi, joista neljä alatoimenpidettä hyväksyttiin rahoitettavaksi:

- Ala-Temmeksen Kyläyhdistys, hyväksytyt kustannukset 6.359 €, toteutuneet kustannukset 3.736,37 €
- Hanhikiven Kiertäjät, hyväksytyt kustannukset 10.000 €, toteutuneet kustannukset 0 €
- Raahen teatterin kannatusyhdistys, hyväksytyt kustannukset 4.233,25 €, toteutuneet kustannukset 2.963,64 €
- SF-Caravan Lohenpyrstö, hyväksytyt kustannukset 3.567 €, toteutuneet kustannukset 1.749,58 €.

### Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Matka -teemahankkeen opintomatkat olivat hyvin eri tyyppisiä ja ne toteutettiin yhdistysten omista tarpeista lähtien. Hankkeen tuloksena yhdistykset saivat paljon ideoita ja oppeja oman toimintansa kehittämiseen. Opintomatkalle osallistui 14 henkilöä kahdeksasta eri yhdistyksestä. Opintomatkasta suoraan hyötyi 56 henkilöä, mutta yhdistysten toiminnan kehittämisestä pääsee hyötymään huomattavasti laajempi asukasmäärä.

Hankkeen vaikutukset olivat laajemmat kuin pelkät tulokset. Kaikki opintomatkalla toteutaneet yhdistykset hakivat ideoita konkreettiseen oman toimintansa kehittämiseen ja osassa on edetty jo kehittämisideoiden toteuttamiseen asti.

Yksi alahanke peruuntui korona-epidemian vuoksi.

### Tiivistelmät alahankkeiden toteutuksesta

#### *Ala-Temmeksen Kyläyhdistys / Kivoja ideoita Tanskanmaalta*

Ala-Temmeksen Kyläyhdistyksen opintomatkalla syksyllä 2019 suuntautui Tanskaan, Ry:n kylään Skanderborgissa. Mukana opintomatalla oli viisi henkilöä kyläyhdistyksestä ja liikuntaseura AtVesta. Tavoitteena oli tutustua alueen liikuntapaikkarakentamiseen sekä luonto- ja maaseutumatkailuun. Matkan pääkohteena oli innovatiivinen Pulspark -liikuntapuisto. Ry:n kylässä on erittäin kattava liikuntapaikkatarjonta, joista osa on rakennettu yhteisöllisesti. Alueen yritykset ovat sitoutuneet sponsoroimaan alueita kymmeneksi vuodeksi tietyllä vuosittaisella summalla. Sponsorointirahalla hoidetaan liikuntapaikkojen ylläpitoa. Myös asukkailta kerätään vuosittainen maksu, jolla kustannetaan teiden ja yleisten alueiden lumityöt, ruohon leikkuuta ja liikuntapaikkojen ylläpitoa. Kun yhteisö on saanut sponsorointisopimukset yritysten kanssa, perustamisraha on järjestynyt kunnalta sekä eri rahoitusmuodoista. Ala-Temmeksen väki sai opintomatkaltaan paljon uu-





Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

## Nouseva Rannikkoseutu

sia ideoita siihen, miten heidän kylänsä Sykepuisto voisi kehittää vielä eteenpäin.

### *Hanhikiven Kiertäjät ry / Partiomatka Kanada 2020*

Hankiven Kiertäjien opintomatka valitettavasti peruuntui korona-epidemian vuoksi.

### *Raahen teatteri ry / Teatterin taideosaamisen kehittäminen*

Raahen teatteri kävi opintomatkallaan viiden henkilön porukalla syksyllä 2019 Prahassa. Siellä he tutustuivat kahden teatterin toimintaan: Blacklight theatre SRNEC ja National Marionette Theatre. Näissä kohteissa tietoa saatiin blacklight- ja nukketeatterista, niiden tekniikasta ja ilmaisumuodoista. Opintomatkan aikana verkotoitettiin teatteritoimijoiden kanssa ja yhteydenpitoa on tarkoitus jatkaa myöhemminkin. Tavoitteena on tulevaisuudessa hyödyntää näitä teatterimuotoja Raahen teatterin toiminnassa. Nukketeatterin osalta opintomatkalaiset osallistuivat myös nukketheaterityöpajaan, jossa he kukin valmistivat yhden klassisen marionettinukken, joita voi käyttää Raahen teatterin toiminnassa. Teatterilaiset pääsivät matkan aikana tutustumaan myös paikalliseen katuteatteriin ja vertailemaan siinä käytettyjä toimintatapoja omiinsa, koska myös Raahen teatteri on tehnyt eri tapahtumien yhteydessä katuteatteriesityksiä.

### *SF-Caravan Lohenpyrstö / Opintomatka Viroon ja Latviaan*

SF-Caravan Lohenpyrstön opintomatka suuntautui usealle eri leirintäalueelle Virossa ja Latviassa toukokuussa 2019. Osallistujia oli neljä henkilöä. Kaksi henkilöä joutui perumaan osallistumisensa. Opintomatkan kokemuksia päästään tulevaisuudessa hyödyntämään oman leirintä-alueen kehittämisessä ja tapahtumien järjestämisessä. Matkan aikana osallistuttiin mm. Baltian maiden caravan-treffeille, missä jaettiin esitteitä ja tietoa Raahesta ja SF-Caravan Lohenpyrstön leirintäalueesta. Tämä osaltaan on vaikuttanut mm. siihen, että puolalaiset kävijät ovat Lohenpyrstön alueella lisää-

ntyneet. Solar-Karavan Pärnu leirintäalueella hyödynnettiin aurinkoenergiaa siten, että alue on täysin omavarainen sähkön suhteen aurinkoisina päivinä. Tältä leirintäalueelta jäi hyviä suunnitelmia mieleen oman uuden vastaanottorakennuksen rakentamiseen.

### **Esitykset jatkotoimenpiteiksi**

Matka -teemahankkeen kaikki toteuttajat olivat kokeneita hanketoimijoita. Tämä olikin jo haku- vaiheessa odotettua, koska ulkomaan opintomatkat vaativat paljon suunnittelua ja valmiita kehittämistavoitteita. Opintomatkojen kustannusten arviointi etukäteen todettiin myös haasteelliseksi ja kaikki opintomatkat toteutuivat suunniteltua edullisemmin. Opintomatkat antoivat selkeästi uusia näkökulmia yhdistysten oman toiminnan jatkokehittämiseen ja vastaavanlaisen teemahankkeen voisi toteuttaa myös tulevaisuudessa, kunhan korona-epidemia on saatu selätettyä. Onni tämän hankkeen toteutuksessa olikin se, että kolme alahanketta toteutettiin jo vuoden 2019 puolella ja vain yksi alahanke peruuntui koronan vuoksi.

Haasteellista opintomatkojen maksatuksen osalta on se, että matkan varrella saadut kuitit ovat hyvin vaihtelevan taseisia. Tällä kertaa ne oli kuitenkin onnistuttu kaikista kustannuksista saamaan, joten kustannuksia ei sen vuoksi jäänyt pois maksuhakemuksista – joskin osa kuiteista oli hankalasti tulkittavia.

Nouseva Rannikkoseutu ry lähetti kyselyn kaikille opintomatkojen osallistujille. Yleisarvosanaksi he antoivat opintomatoilleen 8,7 eli opintomatkat olivat selvästi onnistuneet hyvin. Onnistumista edes auttoi se, että opintomatkojen tarpeet olivat lähtöisin suoraan osallistujien yhdistysten toiminnasta ja osallistujat itse olivat mukana opintomatkojen suunnitteluvaiheessakin. Kukaan osallistujista ei ollut aikaisemmin osallistunut opintomatoille, mutta opintomatkan jälkeen kaikki olivat sitä



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

## Nouseva Rannikkoseutu

mieltä, että lähtisivät niille mukaan jatkossakin. Lisäksi yli puolet vastaajista olivat valmiita järjestämään ulkomaan opintomatkoja itse.

Parhaiten opintomatkojen koettiin lisänneen rohkeutta kansainväliseen yhteistyöhön, kasvattaneen omaa tietämystä/osaamista, lisänneen ymmärrystä eri kulttuureista ja antaneen uusia ideoita oman yhteisön kehittämiseen. Puolet oli täysin samaa mieltä siitä, että heillä oli konkreettinen tarve, johon opintomatkalla haettiin ratkaisua. Toinen puolisko oli väitteen kanssa osittain samaa mieltä. 60 % oli osittain samaa mieltä siitä, että opintomatkalla johti tai on johtamassa konkreettisiin jatkotoimiin. 40 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Yhteistyöverkostojen luominen onnistui tavoitteista heikoiten, koska 90 % vastaajista koki olevansa vain osittain samaa mieltä sen kanssa, että he saivat opintomatkalta uusia yhteistyöverkostoja ja 10 % oli väitteen kanssa jopa osittain eri mieltä. 90 % vastaajista kuitenkin koki, että he saavuttivat opintomatkalle asetetut tavoitteet ja loput 10 % koki saavuttaneensa ne osittain eli opintomatkojen painopiste olikin selkeästi uusien ideoiden hakemisessa eikä niinkään yhteistyöverkostojen luomisessa.

Opintomatkasta osallistujat kokivat saaneensa mm. uusia ideoita ja toteutusmalleja, joita eivät ole nähneet Suomessa käytettävän, rohkeutta ottaa yhteyttä ulkomaillekin, tietoa erilaisten hankkeiden rahoitusmalleista, tietoa erilaisesta kulttuurista ja toimintatavoista sekä täysin uusia kokemuksia. Parhaana antina koettiin ihmiset sekä ulkomailla tavatut uudet tuttavuudet että oman tiimin hitsautuminen entistäkin paremmin yhteen. Opintomatkalla myös saatiin sellaisia ideoita, joita ei oltu edes huomattu ajatella aikaisemmin.

Kehittämiskohteiden osalta opintomatkailijat totesivat, että vielä enemmän olisi haluttu tavata paikallisia toimijoita ja vielä paremmin olisi asioita

voitu suunnitella etukäteen. Myös aikaa eri tutkimiskohteissa olisi voinut olla enemmän ja osa koki oman kielitaitonsa liian heikoksi.

Kartoitimme kyselyllä myös sitä, minkä suuruisen omavastuun osallistujat olisivat valmiita maksamaan kotimaan opintomatkasta. Vain 10 % oli sitä mieltä, että opintomatkan pitäisi olla ilmainen, ja 20 % oli sitä mieltä, että riittävän mielenkiintoisella opintomatkalla omavastuun suuruudella ei ole merkitystä. Loput vastaukset sijoittuvat siten, että 1-20 e omavastuuta ei halunnut kukaan, 20 % oli valmis maksamaan 21-40 e, 20 % maksaisi 41-60 e, 10 % 61-80 e ja 20 % 81-100 e.

Ulkomaan opintomatkojen osalta 10 % haluaisi matkan ilmaiseksi, 80 % oli valmis maksamaan 101-300 e ja 10 % voisi maksaa 301-500 e. Tämän isompia omavastuuosuuksia ei haluta maksaa.

Osallistujat olivat sitä mieltä, että onnistunut opintomatkalla vaatii osallistujilta itseltään kielitaitoa, uskallusta, oma-aloitteellisuutta, yhteistyökykyä ja mielenkiintoa. Järjestäjiltä opintomatkojen koettiin vaativan samoja asioita, mutta lisäksi myös organisointikykyä, hyvää suunnittelua, innostusta ja aikaa.

Kyselynkin vastausten perusteella opintomatkat ovat ehdottomasti toimiva keino hakea uusia ideoita ja innostusta omaan toimintaan. Onnistuakseen matka tarvitsee vain selkeän tavoitteen, tavoitteisiin sopivat vierailukohteet ja hyvän etukäteissuunnittelun. Matka -teemahankkeen tavoitteissa onnistuttiin todella hyvin, koska opintomatkojen tarve ja suunnittelu tuli suoraan osallistujilta eikä kukaan niin sanotusti istunut valmiiseen pöytänsä. Ehdottomasti suosittelimme opintomatkojen toteuttamista kaikille, joiden tavoitteen toteuttamista uudet tuulet voisivat vauhdittaa!



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva  
Rannikkoseutu**

**Allekirjoitukset ja päiväys**

Siikajoella 10.12.2020

Riikka Hautala, va. toiminnanjohtaja

